

ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

1. Νομοθεσία για την Ασφάλιση Αυτοκινήτου

Έχουν όλοι υποχρέωση από το Νόμο να συνάψουν ασφάλιση για το αυτοκίνητό τους; Σε ποια νομοθεσία βασίζεται η ασφάλιση αυτοκινήτου;

Σύμφωνα με το Νόμο όλοι έχουν υποχρέωση να συνάψουν ασφάλιση για την κάλυψη της “αστικής ευθύνης” τους έναντι τρίτων από ατύχημα που μπορεί να προκαλέσει το αυτοκίνητό τους. Εξαιρούνται: το Δημόσιο, Ξένες Αποστολές, Πρεσβείες κλπ

Οι βασικοί νόμοι που διέπουν την ασφαλιστική σύμβαση του Κλάδου Αυτοκινήτου είναι ο Ν.489/76, όπως κωδικοποιήθηκε με το Π.Δ. 237/86 και ισχύει μέχρι σήμερα, όπου προβλέπονται οι βασικές διατάξεις «περί υποχρεωτικής ασφάλισης των εξ ατυχημάτων αυτοκινήτων αστικής ευθύνης» και ο Ν.2496/1997 που ρυθμίζει γενικά την ασφαλιστική σύμβαση.

Ποιο όχημα χαρακτηρίζεται “αυτοκίνητο” σύμφωνα με το Νόμο;

Αυτοκίνητο είναι κάθε όχημα που κινείται επί του εδάφους και όχι σε σιδηροτροχιές, με τη βοήθεια μηχανικής ή ηλεκτρικής ενέργειας, ανεξάρτητα από τον αριθμό των τροχών. Με όχημα εξομοιώνεται και το ρυμουλκούμενο είτε είναι συνδεδεμένο με το κυρίως όχημα είτε όχι.

2. Υποχρεωτική Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης από ατύχημα Αυτοκινήτου

Τι εννοούμε με τον όρο “ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ”;

Αστική Ευθύνη είναι η υποχρέωση που έχει κάθε άτομο να αποκαταστήσει τη ζημιά που προκάλεσε σε τρίτους, παράνομα και υπαίτια.

Το ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης από ατύχημα αυτοκινήτου καλύπτει την ευθύνη οποιουδήποτε οδηγεί το αυτοκίνητό;

Σύμφωνα με το Νόμο η ασφάλιση αστικής ευθύνης από ατύχημα αυτοκινήτου καλύπτει την έναντι τρίτων αστική ευθύνη του κυρίου, του κατόχου και κάθε οδηγού ή προστηθέντος στην οδήγηση ή υπευθύνου του ασφαλισμένου αυτοκινήτου, σε περίπτωση πρόκλησης τροχαίου ατυχήματος με υπαιτιότητά τους.

Η ασφάλιση δεν καλύπτει την αστική ευθύνη προσώπων που κατέλαβαν το αυτοκίνητο με κλοπή ή βία (δηλαδή του κλέπτη) και εν συνεχεία προκάλεσαν ατύχημα, καθώς επίσης και αυτών που προκάλεσαν το ατύχημα με πρόθεση.

ΟΜΩΣ, καλύπτεται η έναντι τρίτων αστική ευθύνη του κυρίου ή κατόχου του αυτοκινήτου, σε περίπτωση που το αυτοκίνητό έχει είτε κλαπεί, είτε αποκτηθεί με χρήση βίας.

Ποιες ζημιές καλύπτει το ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης από ατύχημα αυτοκινήτου; Τι είδους αποζημίωση καταβάλλεται από την ασφαλιστική εταιρία και σε ποιους;

Με την ασφάλιση αστικής ευθύνης από ατύχημα αυτοκινήτου, η ασφαλιστική εταιρία αναλαμβάνει να αποκαταστήσει τη ζημιά που μπορεί να προκαλέσουν σε “τρίτους” τα πρόσωπα των οποίων η ευθύνη τους καλύπτεται από το ασφαλιστήριο (όπως είναι ο κύριος, ο οδηγός αυτοκινήτου κ.λ.π.), σε περίπτωση πρόκλησης τροχαίου ατυχήματος με υπαιτιότητά τους.

Συγκεκριμένα, η ασφάλιση καλύπτει την αστική ευθύνη λόγω θανάτωσης ή σωματικής βλάβης ή ζημιών σε πράγματα “τρίτων”, **στην οποία περιλαμβάνεται και η χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη.**

Η ασφάλιση περιλαμβάνει, επίσης, την κάλυψη της αστικής ευθύνης λόγω θανάτωσης ή σωματικής βλάβης των μελών της οικογένειας του ασφαλισμένου κύριου ή οδηγού του αυτοκινήτου ή κάθε άλλου προσώπου του οποίου η αστική ευθύνη καλύπτεται με την παρούσα ασφάλιση, και τούτο ανεξάρτητα από δεσμό συγγενείας.

“Τρίτα” πρόσωπα θεωρούνται και οι επιβαίνοντες στο όχημα που προκάλεσε το ατύχημα, οι οποίοι αποζημιώνονται κανονικά, **αλλά όχι ο ίδιος ο ασφαλισμένος ως συνεπιβάτης του οχήματός του, ούτε φυσικά ο οδηγός αυτού.**

Εξαιρούνται από την κάλυψη αυτή και δεν αποζημιώνονται οι ζημιές στα πράγματα που μεταφέρονται με το ίδιο το ασφαλισμένο αυτοκίνητο.

Επίσης εξαιρούνται από την κάλυψη οι υλικές ζημιές που μπορεί να προξενήσει το ένα όχημα του ασφαλισμένου στο άλλο, ιδιοκτησίας του, ή σε όχημα μέλους της οικογένειας του.

Ποια πρόσωπα δεν αποζημιώνονται από το ασφαλιστήριο Αστικής Ευθύνης από ατύχημα αυτοκινήτου;

Δεν αποζημιώνονται από την ασφαλιστική εταιρία, διότι δεν θεωρούνται “τρίτοι” ζημιωθέντες τα εξής πρόσωπα :

- ο οδηγός του οχήματος που προξένησε τη ζημιά,
- κάθε πρόσωπο του οποίου η ευθύνη καλύπτεται με τη σύμβαση ασφάλισης (π.χ. ο ιδιοκτήτης του οχήματος),
- το πρόσωπο που κατάρτισε με τον ασφαλιστή τη σύμβαση ασφάλισης του οχήματος (δηλαδή ο λήπτης της ασφάλισης/συμβαλλόμενος),
- οι νόμιμοι εκπρόσωποι νομικού προσώπου που είναι ασφαλισμένο με την ασφαλιστική αυτή κάλυψη ή εταιρίας που δεν έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα,
- πρόσωπα, τα οποία συγκατατέθηκαν να μεταφερθούν με το ζημιογόνο αυτοκίνητο, εφ' όσον ο ασφαλιστής αποδείξει, ότι γνώριζαν ότι το αυτοκίνητο αφαιρέθηκε από το νόμιμο κάτοχό του με αθέμιτα μέσα ή χρησιμοποιείται προς εκτέλεση εγκληματικής πράξης.

Έτσι για παράδειγμα, εάν ο ιδιοκτήτης επιβαίνει στο αυτοκίνητό του, το οποίο οδηγεί κάποιος φίλος του και προκληθεί τροχαίο ατύχημα με υπαιτιότητα του φίλου - οδηγού του αυτοκινήτου, ο ιδιοκτήτης, αν και συνεπιβάτης, δεν θα αποζημιωθεί για τυχόν σωματικές βλάβες που θα υποστεί από το ατύχημα αυτό, διότι ως ιδιοκτήτης του ζημιογόνου οχήματος δεν θεωρείται «τρίτος».

Η ασφάλιση Αστικής Ευθύνης από ατύχημα αυτοκινήτου καλύπτει τον οδηγό για τις σωματικές βλάβες που μπορεί να υποστεί;

Όχι. Για να έχει κάποια προστασία σε τέτοια περίπτωση, θα πρέπει να έχει επιλεγεί, επιπλέον της υποχρεωτικής ασφάλισης αστικής ευθύνης, και η συμπληρωματική κάλυψη “**προσωπικού ατυχήματος οδηγού**”.

Ποια είναι τα ελάχιστα ποσά κάλυψης, για ζημιές σε τρίτους από ατύχημα αυτοκινήτου;

Τα ελάχιστα ποσά κάλυψης για την ασφάλιση αστικής ευθύνης από ατύχημα αυτοκινήτου ρυθμίζονται με Νόμο. Ο Ν. 3746/2009, με τον οποίο ενσωματώθηκε η 5η Κοινοτική Οδηγία στην Ελληνική Νομοθεσία, προβλέπει τη σταδιακή αύξηση των ελάχιστων ποσών ασφαλιστικής κάλυψης για Σωματικές Βλάβες και Υλικές Ζημιές τρίτων, μέχρι την 01.06.2012.

Συγκεκριμένα, τα ελάχιστα ποσά κάλυψης σήμερα είναι για Σωματικές Βλάβες 500.000 € ανά θύμα και για Υλικές Ζημιές 500.000 € ανά ατύχημα.

Προβλέπεται δε ότι θα διαμορφωθούν περαιτέρω ως εξής :

- Από 01.01.2011, για Σωματικές Βλάβες σε 750.000 € ανά θύμα και για Υλικές Ζημιές σε 750.000 € ανά ατύχημα.
- Από 01.06.2012, για Σωματικές Βλάβες σε 1.000.000 € ανά θύμα και για Υλικές Ζημιές σε 1.000.000 € ανά ατύχημα.

Μπορεί η ασφαλιστική εταιρία να ζητήσει από τον ασφαλισμένο της το ποσό που κατέβαλε ως αποζημίωση σε “τρίτο” ζημιωθέντα από ατύχημα που ο ασφαλισμένος της προκάλεσε;

Είναι δυνατόν να συμβεί αυτό, γιατί ο Νόμος προβλέπει τρεις (3) εξαιρέσεις από την ασφάλιση αυτή. Συγκεκριμένα, εξαιρούνται από την ασφάλιση :

- Ζημιές που προκαλούνται από οδηγό ο οποίος δεν έχει την προβλεπόμενη από το νόμο άδεια οδήγησης για την κατηγορία του οχήματος που οδηγεί.
- Ζημιές που προκαλούνται από οδηγό ο οποίος κατά το χρόνο του ατυχήματος τελούσε υπό την επίδραση οινοπνεύματος ή τοξικών ουσιών, **εφόσον η εν λόγω παράβαση τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την πρόκληση του ατυχήματος.**
- Ζημιές που προκαλούνται από οδηγό ο οποίος χρησιμοποιεί το όχημά του για διαφορετική χρήση από αυτή που προβλέπεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο και στην άδεια κυκλοφορίας του, εφόσον η χρήση αυτή τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με την πρόκληση του ατυχήματος.

Στις περιπτώσεις αυτές, η Ασφαλιστική Εταιρία **δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη της να καταβάλει αποζημίωση στον τρίτο ζημιωθέντα. ΟΜΩΣ, δικαιούται να στραφεί κατά του ασφαλισμένου της αναγωγικά και να αναζητήσει ότι κατέβαλε στον τρίτο ζημιωθέντα.**

Εάν προκαλέσει ατύχημα οδηγός που βρίσκεται υπό την επήρεια αλκοόλ ή τοξικών ουσιών, θα αποζημιωθεί ο τρίτος από την ασφαλιστική εταιρία του οδηγού;

Σε περίπτωση που υπαίτιος για την πρόκληση του ατυχήματος είναι οδηγός, ο οποίος, κατά τη διάρκεια του ατυχήματος, τελούσε υπό την επήρεια αλκοόλ ή τοξικών ουσιών, η ασφαλιστική εταιρία του οδηγού αυτού οφείλει να αποζημιώσει πλήρως τον τρίτο ζημιωθέντα **σύμφωνα με την αρχή της ευθείας απαίτησης που ισχύει στην ασφάλιση αυτοκινήτων.**

Εν συνεχεία και **εφόσον η κατανάλωση του αλκοόλ ή των ουσιών συνδέεται αιτιωδώς με την πρόκληση του ατυχήματος**, η ασφαλιστική εταιρία δικαιούται να στραφεί κατά του υπό την επήρεια αλκοόλ ή ουσιών οδηγού και να διεκδικήσει ότι κατέβαλε ως αποζημίωση στον τρίτο ζημιωθέντα.

Τι γίνεται σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης του οχήματος αποβιώσει;

Αν στην άδεια κυκλοφορίας του οχήματος έγινε επίσημα η μεταβίβαση (με σφραγίδα του Υπουργείου ή του ΚΕΠ) στους κληρονόμους του αποβιώσαντος, με βάση το Νόμο, τότε **πρέπει να ενημερωθεί η Ασφαλιστική Εταιρία, για να εκδώσει Πρόσθετη Πράξη και να αποστείλει νέο σήμα με τα νέα στοιχεία**. Στο νέο κάτοχο (κληρονόμο) μεταβιβάζονται αυτοδικαίως όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της ασφάλισης, εκτός αν αυτός ειδοποιήσει εγγράφως την Εταιρία ότι δεν αποδέχεται τη συνέχιση της ασφάλισης, μέσα σε τριάντα (30) μέρες από τη γνώση της επαγωγής της κληρονομιάς και του λόγου της.

Εάν πωληθεί το όχημά, ποια θα είναι η τύχη του ασφαλιστηρίου που είχε συναφθεί από τον πωλητή;

Αν μεταβιβασθεί η κυριότητα ή η κατοχή οχήματος με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, η ασφαλιστική σύμβαση που είχε συναφθεί λύεται αυτοδικαίως μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία της μεταβίβασης, η δε ασφαλιστική εταιρία υποχρεούται να επιστρέψει τα τυχόν μη δεδουλευμένα ασφαλιστρα. Η λύση της σύμβασης ισχύει έναντι πάντων, χωρίς να απαιτείται εκ μέρους της ασφαλιστικής εταιρίας οποιαδήποτε ενέργεια.

3. Προαιρετικές Ασφαλίσεις Κλάδου Αυτοκινήτου

Τι προσφέρουν οι προαιρετικές καλύψεις αυτοκινήτου;

Με τις προαιρετικές ασφαλίσεις του κλάδου αυτοκινήτου συμπληρώνεται και επεκτείνεται η κάλυψη του ασφαλισμένου και του αυτοκινήτου του σε τομείς που δεν καλύπτονται από την υποχρεωτική ασφάλιση αστικής ευθύνης. Με αυτόν τον τρόπο παρέχεται μεγαλύτερη προστασία στον ασφαλισμένο.

Ποιες προαιρετικές καλύψεις προσφέρονται σήμερα από τις ασφαλιστικές εταιρίες;

Οι προαιρετικές καλύψεις αυτοκινήτου που προσφέρονται σήμερα είναι πολλές. Οι όροι των καλύψεων αυτών μπορεί να ποικίλλουν ανά ασφαλιστική εταιρία. Οι πιο σημαντικές από αυτές είναι οι ακόλουθες:

- η μικτή ασφάλιση ή αλλιώς κάλυψη ιδίων ζημιών, με την οποία καλύπτονται οι ίδιες ζημιές του αυτοκινήτου από ατύχημα, ακόμα και εάν ο οδηγός βαρύνεται με υπαιτιότητα,
- η ασφάλιση πυρός, με την οποία καλύπτονται οι ζημιές στο αυτοκίνητό από πυρκαγιά, πτώση κεραυνού και έκρηξη,
- η ασφάλιση ολικής ή και μερικής κλοπής αυτοκινήτου, με την οποία ο ιδιοκτήτης ή κύριος αποζημιώνεται σε περίπτωση κλοπής του αυτοκινήτου,
- η κάλυψη ζημιών στα υάλινα μέρη του αυτοκινήτου,

- η κάλυψη ζημιών στο αυτοκίνητό από φυσικά φαινόμενα, όπως χαλάζι, σεισμό, πλημμύρα κλπ.,
- η κάλυψη ζημιών του αυτοκινήτου από τρομοκρατικές ενέργειες,
- η κάλυψη ζημιών του αυτοκινήτου από κακόβουλες ενέργειες τρίτων,
- η κάλυψη ζημιών που προκλήθηκαν στο αυτοκίνητό κατά τη διάρκεια στάσεων, απεργιών, οχλαγωγιών και πολιτικών ταραχών,
- η κάλυψη εξόδων ενοικίασης αυτοκινήτου,
- η κάλυψη υλικών ζημιών του αυτοκινήτου από την πρόκληση ατυχήματος από ανασφάλιστο όχημα.

Επίσης, σημαντικές και συχνές είναι:

- η κάλυψη οδικής βοήθειας,
- η κάλυψη νομικής προστασίας,
- η κάλυψη προσωπικού ατυχήματος οδηγού.

Τι καλύπτει η μικτή ασφάλιση; Τι είναι η “απαλλαγή” και σε τι ωφελεί 5^ο λήπτη της ασφάλισης;

Με τη μικτή ασφάλιση (ή ασφάλιση ιδίων ζημιών), η ασφαλιστική εταιρία αναλαμβάνει την υποχρέωση να αποκαταστήσει τις υλικές ζημιές οχήματος από σύγκρουση, πρόσκρουση, εκτροπή, ανατροπή ή κατακρήμνιση, ακόμα και στην περίπτωση που ο οδηγός του είναι υπεύθυνος για το τροχαίο ατύχημα.

“Απαλλαγή” είναι το χρηματικό ποσό το οποίο δεν έχει υποχρέωση να καταβάλει η ασφαλιστική εταιρία ως αποζημίωση και επιβαρύνει τον ασφαλισμένο σε κάθε περίπτωση ζημίας. Συνεπώς, αν η ασφάλιση συμφωνήθηκε με “απαλλαγή” του ασφαλιστή για ορισμένο ποσό ανά ατύχημα, η ασφαλιστική εταιρία ευθύνεται μόνο για την τυχόν περάν του ποσού της απαλλαγής ζημία.

Το ύψος της “απαλλαγής” επηρεάζει πτωτικά το ύψος των ασφαλίσεων. Επομένως, όσο μεγαλύτερη είναι η “απαλλαγή” τόσο χαμηλότερα θα είναι τα ασφαλίστρα.

Μπορεί να ασφαλισθεί κανείς για ζημιές που θα προκληθούν στο αυτοκίνητό του από κακόβουλες ενέργειες, τρομοκρατικές ενέργειες ή πράξεις κατά τη διάρκεια στάσεων, απεργιών, οχλαγωγιών και πολιτικών ταραχών;

Σύμφωνα με τους συνήθεις όρους των συμβολαίων, κακόβουλες ενέργειες θεωρούνται οι πράξεις που γίνονται από κάποιο τρίτο πρόσωπο με σκοπό το βανδαλισμό ή τη δολιοφθορά και έχουν ως αποτέλεσμα τη ζημιά των ασφαλισμένων περιουσιακών στοιχείων. Οι ζημιές που απορρέουν από τις ενέργειες αυτές μπορούν να καλυφθούν από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατόπιν ειδικής συμφωνίας με τον ασφαλισμένο και μετά από έκδοση του σχετικού ειδικού όρου ασφάλισης. Ο ειδικός αυτός όρος ασφάλισης εξαιρεί κατά κανόνα τις ζημιές που προέρχονται από τρομοκρατικές ενέργειες. Ο ίδιος όρος, αρκετά συχνά, δεν καλύπτει και τις ζημιές που λαμβάνουν χώρα κατά τη διάρκεια στάσεων, απεργιών, οχλαγωγιών και εν γένει πολιτικών ταραχών.

Οι τρομοκρατικές ενέργειες αποτελούν ουσιαστικά ειδική περίπτωση κακόβουλων ενεργειών, οι οποίες λόγω της σημαντικότητας των συνεπειών που μπορούν να επιφέρουν, καλύπτονται ασφαλιστικά, σε διεθνές επίπεδο, με ξεχωριστή, συνήθως, ειδική ασφαλιστική κάλυψη.

Οι πράξεις κατά τη διάρκεια στάσεων, απεργιών, οχλαγωγιών και εν γένει πολιτικών ταραχών αποτελούν, επίσης, μορφή κακόβουλων ενεργειών, τις οποίες πολλές ασφαλιστικές εταιρίες καλύπτουν με ξεχωριστή ασφαλιστική κάλυψη.

4. Ενέργειες σε περίπτωση ατυχήματος – Καταβολή Αποζημίωσης από Ασφαλιστική Εταιρία

Τι πρέπει να κάνει ο οδηγός σε περίπτωση ατυχήματος;

- Να ειδοποιήσει τηλεφωνικά την υπηρεσία “φροντίδας ατυχήματος”, που έχουν σήμερα οι περισσότερες ασφαλιστικές εταιρίες, προκειμένου να βοηθήσουν στις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν.
- Να ειδοποιήσει την αστυνομική αρχή, προκειμένου να επιληφθεί του ατυχήματος και να γίνει η καταγραφή του στο βιβλίο συμβάντων από την αρμόδια υπηρεσία της. **Σημειώνεται ότι η αστυνομική αρχή, αν και υποχρεωμένη να έρχεται μετά από κάθε κλήση, έρχεται σίγουρα και πρέπει σε κάθε περίπτωση να καλείται όταν υπάρχει τραυματισμός.**
- Να συμπληρώσει με τον οδηγό του άλλου εμπλεκόμενου οχήματος τη φιλική δήλωση, η οποία θα διευκολύνει ούτως ή άλλως την εφαρμογή του φιλικού διακανονισμού **εφόσον και οι δύο ασφαλιστικές εταιρίες συμμετέχουν σ’ αυτόν.**
- Εάν δεν έχει ή δεν κάλεσε την “φροντίδα ατυχήματος”, θα πρέπει μέσα σε οκτώ (8) εργάσιμες ημέρες να γνωστοποιήσει το ατύχημα στην ασφαλιστική του εταιρία, όπως προβλέπει ο νόμος.

Ποιες υποχρεώσεις έχει ο ιδιοκτήτης απέναντι στην ασφαλιστική του εταιρία μετά το ατύχημα;

Σύμφωνα με το Νόμο, ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος υποχρεούται να δηλώνει στην εταιρία του κάθε ατύχημα αμέσως, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση και το αργότερο εντός οκτώ (8) εργάσιμων ημερών, αφού του έλαβε γνώση του ατυχήματος.

Ο ασφαλισμένος υποχρεούται επίσης να προβαίνει σε κάθε δυνατή ενέργεια για τον περιορισμό της ζημίας και να παρέχει στην ασφαλιστική εταιρία κάθε πληροφορία και έγγραφο που προβλέπονται στο ασφαλιστήριο ή που κρίνεται αναγκαίο για το χειρισμό της υπόθεσής του από τον ασφαλιστή. Σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης των υποχρεώσεων αυτών ο λήπτης της ασφάλισης ή ο ασφαλισμένος μπορεί να υποχρεωθεί, με απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου, να καταβάλει στην εταιρία αποζημίωση μέχρι του ποσού δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ.

Τι δικαιολογητικά απαιτούνται για να καταβληθεί αποζημίωση από την ασφαλιστική εταιρία;

Η καταβολή αποζημίωσης για κάθε είδους ζημία προϋποθέτει υποβολή αίτησης αποζημίωσης συνοδευόμενη από τη συγκέντρωση συγκεκριμένων

δικαιολογητικών. Ενδεικτικά, σε περίπτωση υλικών ζημιών, απαιτούνται συνήθως τα ακόλουθα:

- αντίγραφο του Δελτίου Συμβάντων, αν έχει επιληφθεί αστυνομική αρχή,
- δήλωση ατυχήματος ή έντυπο φιλικής δήλωσης,
- πραγματογνωμοσύνη, η οποία συνήθως διενεργείται από πραγματογνώμονα που ορίζει η ίδια η εταιρεία,
- εξουσιοδοτήσεις / νομιμοποιήσεις, όπου είναι
- τιμολόγια επισκευής και άλλου είδους δικαιολογητικά.

Ποιες υποχρεώσεις έχει απέναντι του ζημιωθέντος τρίτου η ασφαλιστική εταιρία του οδηγού που προκάλεσε το ατύχημα; Σε πόσο χρόνο θα αποζημιωθεί;

Σύμφωνα με το Νόμο, η ασφαλιστική εταιρία του υπαίτιου οδηγού υποχρεούται, το αργότερο, εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κατά την οποία ο ζημιωθείς κοινοποίησε την αίτηση αποζημίωσής του είτε απευθείας στην ασφαλιστική επιχείρηση του υπαίτιου του ατυχήματος είτε στον αντιπρόσωπο για το διακανονισμό των ζημιών:

α. να υποβάλει αιτιολογημένη προσφορά αποζημίωσης σε περίπτωση που η ευθύνη δεν αμφισβητείται και η ζημιά έχει αποτιμηθεί, ή

β. να υποβάλει αιτιολογημένη απάντηση επί των σημείων που περιέχονται στην αίτηση, στην περίπτωση που η ευθύνη αμφισβητείται ή δεν έχει ακόμη διαπιστωθεί σαφώς ή σε περίπτωση που η ζημιά δεν έχει αποτιμηθεί πλήρως.

Μπορεί ο ζημιωθείς να προχωρήσει στην επιδιόρθωση της ζημίας του αυτοκινήτου του, χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του ασφαλιστή;

Καλό είναι να προηγείται η διενέργεια πραγματογνωμοσύνης από τον ασφαλιστή και να υπάρχει η συγκατάθεσή τους για την επισκευή. Σε περίπτωση που η αποζημίωση θα καταβληθεί από την ασφαλιστική εταιρία του τρίτου οδηγού, είναι σκόπιμο να ειδοποιηθεί εγκαίρως προκειμένου να επιθεωρήσει τη ζημιά ώστε να μην αντιμετωπιστούν προβλήματα κατά την άσκηση των δικαιωμάτων του ζημιωθέντος.

Πως καταβάλλεται η αποζημίωση;

Η καταβολή αποζημίωσης στον ασφαλισμένο ή τον ζημιωθέντα τρίτο για αποζημίωση από αστική ευθύνη ή η επιστροφή σε αυτούς οφειλόμενου ποσού που υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ γίνεται με την έκδοση δίγραμμης επιταγής σε διαταγή του ή με την κατάθεση σε τηρούμενο από αυτόν τραπεζικό λογαριασμό.

5. Σύστημα Άμεσης Πληρωμής ή Φιλικός Διακανονισμός

Τι είναι το Σύστημα Άμεσης Πληρωμής (Φιλικός Διακανονισμός);

Το Σύστημα Άμεσης Πληρωμής (Φιλικός Διακανονισμός) είναι συμφωνία μεταξύ ασφαλιστικών εταιριών, η οποία εφαρμόζεται, υπό προϋποθέσεις, στις αποζημιώσεις από ατυχήματα αυτοκινήτων. Είναι ένας τρόπος αποζημίωσης και διαχείρισης των ζημιών υλικών αλλά και μικρών σωματικών βλαβών με τον οποίο επιτυγχάνεται, κατά κύριο λόγο, ταχύτητα και μείωση των δικαστικών διενέξεων.

Με το Φιλικό Διακανονισμό αυτός που δε φταίει ή στο βαθμό που δε φταίει για το ατύχημα αποζημιώνεται από τη δική του ασφαλιστική εταιρία.

Πότε ενεργοποιείται το Σύστημα Άμεσης Πληρωμής (Φιλικός Διακανονισμός);

Σε γενικές γραμμές το Σύστημα Άμεσης Πληρωμής (Φιλικός Διακανονισμός) ενεργοποιείται εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες βασικές προϋποθέσεις :

- οι ασφαλιστικές εταιρίες και των δύο οχημάτων συμμετέχουν στο Σύστημα Άμεσης Πληρωμής,
- **η αποζημίωση για υλικές ζημιές δεν υπερβαίνει τις 6.500 € ανά ατύχημα, η δε αποζημίωση για τυχόν σωματικές βλάβες δεν υπερβαίνει τις 30.000 € για κάθε ατύχημα συνολικά και με ανώτατο όριο ανά ζημιωθέν πρόσωπο τα 12.000 €.**
- **Σε περίπτωση ατυχήματος με σύγκρουση περισσότερων των δύο οχημάτων το εκάστοτε ισχύον όριο των υλικών ζημιών εφαρμόζεται ανά διακανονισμό μεταξύ δύο οχημάτων.**

Ποια είναι τα γεωγραφικά όρια εφαρμογής του Συστήματος Άμεσης Πληρωμής (Φιλικός Διακανονισμός);

Ο Φιλικός Διακανονισμός εφαρμόζεται σε ατύχημα που θα συμβεί μέσα στην Ελληνική Επικράτεια, αλλά και εκτός αυτής, με την προϋπόθεση ότι εμπλέκονται δύο μόνο οχήματα, ασφαλισμένα σε ασφαλιστικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και συμμετέχουν στο σύστημα Φιλικού Διακανονισμού.

Ο Φιλικός Διακανονισμός εφαρμόζεται μόνο με τη συμπλήρωση εντύπου φιλικής δήλωσης;

Όχι. Σε περίπτωση μη συμπλήρωσης εντύπου φιλικής δήλωσης μεταξύ των εμπλεκόμενων οδηγών, ο αναίτιος οδηγός υποβάλλει αρνητική δήλωση στην ασφαλιστική του εταιρία, η οποία στέλνει σχετική ερώτηση στην εταιρία του υπαίτιου οδηγού για το αν αποδέχεται να ενταχθεί η ζημιά στο Σύστημα Άμεσης Πληρωμής (Φιλικός Διακανονισμός). Η αναμονή της απάντησης μπορεί να διαρκέσει μέχρι δέκα εργάσιμες ημέρες. Πριν από τη λήψη θετικής απάντησης, καθώς επίσης και πριν από τη εκπνοή της 10ήμερης προθεσμίας, εφόσον δεν έχει πάρει απάντηση, η εταιρία του αναίτιου οδηγού δεν μπορεί να αποζημιώσει.

6. Εμπλοκή σε ατύχημα με Ανασφάλιστο ή Άγνωστο Όχημα

Σε περίπτωση που προκαλέσει ατύχημα ανασφάλιστο όχημα, ο ζημιωθείς θα αποζημιωθεί και πώς;

A) Σε περίπτωση που υπαίτιος για την πρόκληση του ατυχήματος είναι ο οδηγός ανασφάλιστου οχήματος, τότε το πρόσωπο που υπέστη ζημιά από το ατύχημα αυτό δικαιούται να ζητήσει την πλήρη αποκατάσταση της ζημίας του από το Επικουρικό Κεφάλαιο, το οποίο έχει συσταθεί, μεταξύ άλλων, και για την εξυπηρέτηση του σκοπού αυτού. Αξίζει να σημειωθεί ότι μετά την καταβολή της αποζημίωσης στον τρίτο ζημιωθέντα, το Επικουρικό Κεφάλαιο δικαιούται να στραφεί κατά του ιδιοκτήτη, κατόχου και οδηγού του ανασφάλιστου οχήματος και να αναζητήσει ότι κατέβαλε στο ζημιωθέντα.

Β) Υπάρχει παράλληλα η δυνατότητα ο ζημιωθής να αποζημιωθεί από την δική του ασφαλιστική εταιρία, εφόσον έχει επιλέξει, επιπλέον της υποχρεωτικής ασφάλισης αστικής ευθύνης, και την κάλυψη «Υλικών Ζημιών από ανασφάλιστο αυτοκίνητο» και συντρέχουν οι προϋποθέσεις της κάλυψης αυτής.

Ποιες κυρώσεις προβλέπονται από το Νόμο, σε περίπτωση κυκλοφορίας ανασφάλιστου οχήματος;

Ο Νόμος προβλέπει την επιβολή αυστηρότατων κυρώσεων σε βάρος των παρανομούμενων οδηγών, ιδιοκτητών και κατόχων που θέτουν σε κυκλοφορία ή οδηγούν ανασφάλιστο όχημα. Ειδικότερα:

Στις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 4 του Ν. 489/76 προβλέπεται ότι η κυκλοφορία οχήματος χωρίς το ειδικό, αποδεικτικό της ασφάλισης, σήμα επισύρει την επιβολή των παρακάτω διοικητικών κυρώσεων:

α) αφαίρεση των πινακίδων και της άδειας κυκλοφορίας με πράξη της Αστυνομικής Αρχής για ένα χρόνο. Η πρόκληση δε ατυχήματος από όχημα χωρίς το προαναφερόμενο ειδικό σήμα, επισύρει την αφαίρεση πινακίδων και άδειας κυκλοφορίας για δύο χρόνια και επί υποτροπής για τρία χρόνια.

β) χρηματικό πρόστιμο υπέρ του Επικουρικού Κεφαλαίου, βεβαιωθέντος με πράξη της Αστυνομικής Αρχής και εισπραττόμενο με τις οικείες διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε, 1.000 Ευρώ για τα λεωφορεία και τα Φ.Δ.Χ., 500 Ευρώ για τα επιβατηγά και άλλα οχήματα κάθε φύσης και των 250 Ευρώ για τα δίκυκλα.

Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ανωτέρω νόμου, ορίζεται δέσμη ποινικών κυρώσεων, που έχουν ως εξής:

α) φυλάκιση από δύο (2) έως δώδεκα (12) μήνες και χρηματική ποινή τουλάχιστον 300 Ευρώ σε βάρος του κυρίου ή κατόχου οχήματος που το θέτει σε κυκλοφορία ή ανέχεται να το κυκλοφορεί τρίτος χωρίς να πληροί τις απαιτήσεις του Ν. 489/76, δηλαδή της εκπλήρωσης της υποχρέωσής του για ασφαλιστική κάλυψη.

β) με τις ίδιες ως άνω ποινές τιμωρείται και ο κάτοχος - μη κύριος, ο οποίος θέτει σε κυκλοφορία ανασφάλιστο όχημα.

Περαιτέρω διοικητικά κατασταλτικά μέτρα εμπεριέχονται και στον ΚΟΚ (άρθρο 103 παρ.1), τα οποία συνίστανται σε αφαίρεση της άδειας ικανότητας οδηγού καθώς και της άδειας κυκλοφορίας μετά των κρατικών πινακίδων του οχήματος για δέκα (10) ημέρες.

Εάν ο υπεύθυνος του ατυχήματος εξαφανιστεί αμέσως μετά το ατύχημα χωρίς να δώσει τα στοιχεία του, θα αποζημιωθεί ο τρίτος ζημιωθής και πώς;

Σε περίπτωση που υπεύθυνος του τροχαίου ατυχήματος παραμένει άγνωστος, τον τρίτο ζημιωθέντα αποζημιώνει το Επικουρικό Κεφάλαιο καταβάλλοντάς του, **οπωσδήποτε, αποζημίωση για τις σωματικές βλάβες που υπέστη από το ατύχημα αυτό.** Αποζημίωση για υλικές ζημιές καταβάλλεται από το Επικουρικό Κεφάλαιο μόνο στην περίπτωση που οι σωματικές βλάβες που υπέστη ο ζημιωθής απαιτούν νοσοκομειακή περίθαλψη, η οποία διήρκεσε τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες σε δημόσιο ή

ιδιωτικό νοσοκομείο. Απαραίτητη, επίσης, προϋπόθεση είναι να έχει επιληφθεί του ατυχήματος αστυνομική αρχή.

Σύμφωνα με τη νομολογία, ο υπεύθυνος του ατυχήματος θεωρείται άγνωστο πρόσωπο όταν είναι αντικειμενικά αδύνατη η εξακρίβωση των στοιχείων του με την καταβολή της συνηθισμένης στις συναλλαγές επιμέλειας.

7. Εμπλοκή στην Ελλάδα σε ατύχημα με όχημα που φέρει Ξένες Πινακίδες

Τι πρέπει να γνωρίζει κανείς εάν εμπλακεί στην Ελλάδα σε ατύχημα με όχημα που φέρει ξένες πινακίδες;

Επιπλέον όσων αναφέρονται παραπάνω και ισχύουν σε κάθε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος, οι εμπλεκόμενοι σε ατύχημα με όχημα που φέρει ξένες πινακίδες θα πρέπει, επίσης, να γνωρίζουν τα ακόλουθα :

- Κατά τη διάρκεια ανταλλαγής των στοιχείων, ιδιαίτερα σημαντική είναι η σωστή καταγραφή του αριθμού κυκλοφορίας, της μάρκας & του τύπου του οχήματος, της χώρας προέλευσης των πινακίδων και της ασφαλιστικής κάλυψης. Η συμπλήρωση του εντύπου της Φιλικής Δήλωσης και από τα δυο εμπλεκόμενα μέρη είναι προαιρετική, βοηθά όμως σημαντικά στην ανταλλαγή στοιχείων, καθώς το έντυπο είναι κοινό για όλες τις χώρες. Συνιστάται, ωστόσο, σε κάθε περίπτωση να καλείται η αρμόδια Αστυνομική Αρχή, προκειμένου να συμπληρωθεί το Δελτίο Συμβάντος από τα αστυνομικά όργανα.
- Η λήψη αντιγράφου Πράσινης Κάρτας του αλλοδαπού οχήματος είναι υποχρεωτική εάν το όχημα φέρει πινακίδες των εξής χωρών: ΑΛΒΑΝΙΑ, ΒΟΣΝΙΑ-ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ, ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ, ΙΣΡΑΗΛ, ΙΡΑΝ, ΜΑΡΟΚΟ, ΜΟΛΔΑΒΙΑ, ΠΓΔΜ, ΣΕΡΒΙΑ, ΤΥΝΗΣΙΑ, ΤΟΥΡΚΙΑ, ΟΥΚΡΑΝΙΑ & ΡΩΣΙΑ. Εάν το αλλοδαπό όχημα που φέρει πινακίδες των ανωτέρω χωρών δεν είναι εφοδιασμένο με πράσινη κάρτα θεωρείται ανασφάλιστο. Αντίθετα, για οχήματα από τις χώρες του Ε.Ο.Χ. (τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Νορβηγία, Ισλανδία, Ελβετία και το Λιχτενστάϊν), την ΑΝΔΟΡΑ και την ΚΡΟΑΤΙΑ η Πράσινη Κάρτα δεν είναι υποχρεωτική και, εάν δεν υπάρχει, θα πρέπει να ζητείται το όνομα της ασφαλιστικής εταιρίας του αλλοδαπού οχήματος, ο αριθμός του ασφαλιστηρίου συμβολαίου και αντίγραφο ασφαλιστηρίου συμβολαίου, εάν είναι δυνατόν. Επίσης, θα πρέπει να καταγράφονται η χώρα προέλευσης, ο αριθμός κυκλοφορίας, η μάρκα, ο τύπος και τα στοιχεία του ιδιοκτήτη / οδηγού του αλλοδαπού οχήματος.

8. Εμπλοκή σε ατύχημα στο Εξωτερικό

Τι πρέπει να γνωρίζει κανείς για να μην αντιμετωπίσει προβλήματα σε περίπτωση εμπλοκής του σε τροχαίο ατύχημα εκτός Ελλάδος;

- Λίγες ημέρες, πριν από το ταξίδι στο εξωτερικό, θα πρέπει να εφοδιαστεί με Πράσινη Κάρτα από την ασφαλιστική του εταιρία στην Ελλάδα. Έκδοση Πράσινης Κάρτας δεν απαιτείται σε περίπτωση που πρόκειται να ταξιδέψει κανείς προς τις χώρες του Ε.Ο.Χ., (τα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη Νορβηγία, Ισλανδία, Ελβετία και το Λιχτενστάιν) την ΑΝΔΟΡΑ και την ΚΡΟΑΤΙΑ και εφόσον η βεβαίωση ασφάλισης και το ειδικό σήμα που χορηγεί η ασφαλιστική εταιρία φέρει αποτυπωμένα τα στοιχεία της ασφάλισης και με λατινικούς χαρακτήρες. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η πράσινη κάρτα αποτελεί έντυπο διεθνώς γνωστό που διευκολύνει τη διαδικασία αποζημίωσης των θυμάτων, καθώς περιέχει πληροφορίες που είναι απαραίτητες για το διακανονισμό της ζημίας.
- Η Πράσινη Κάρτα καλύπτει την αστική ευθύνη έναντι τρίτων σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος και όχι την ασφάλιση προαιρετικών κινδύνων (ασφάλιση πυρός, κλοπής, μικτή ασφάλιση κ.λπ.) που τυχόν διαθέτει κανείς στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που επιθυμεί κανείς να έχει κάλυψη προαιρετικών κινδύνων και στο Εξωτερικό, θα πρέπει να το ζητήσει και να το συμφωνήσει ρητά, πριν από την αναχώρησή του, με την ασφαλιστική εταιρία του, πληρώνοντας πιθανώς κάποιο επασφάλιστρο.
- Σε περίπτωση που προκαλέσει κανείς ατύχημα, η δήλωση ατυχήματος πρέπει να υποβάλλεται στο αλλοδαπό Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης του τόπου του ατυχήματος αλλά και στην ασφαλιστική εταιρία κατά την επιστροφή στην Ελλάδα. Τα στοιχεία επικοινωνίας των Γραφείων Διεθνούς Ασφάλισης όλων των χωρών που συμμετέχουν στο Σύστημα της Πράσινης Κάρτας αναγράφονται στην πίσω όψη του εντύπου της πράσινης κάρτας.
- Σε περίπτωση εμπλοκής στο εξωτερικό σε τροχαίο ατύχημα με υπαίτιο όχημα προερχόμενο από άλλη χώρα της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ., έχει κανείς τη δυνατότητα να προβεί κατά την επιστροφή του στη χώρα μας σε εξώδικο διακανονισμό της διαφοράς μέσω του Αντιπροσώπου Ζημιών της αλλοδαπής εταιρίας στην Ελλάδα, καθώς και του Οργανισμού Αποζημίωσης, το ρόλο του οποίου στην Ελλάδα επιτελεί το Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης.

9. Κόστος Ασφάλισης

Ποιοι είναι οι παράγοντες που διαμορφώνουν τα ασφάλιστρα που θα πληρώσω;

Ο υπολογισμός των ασφαλίσεων (τιμολόγηση) γίνεται ελεύθερα από κάθε ασφαλιστική εταιρία με βάση τους παράγοντες κινδύνου που η κάθε εταιρία έχει αξιολογήσει ως κρίσιμους και σημαντικούς για το σκοπό αυτό. Ενδεικτικά, συνήθεις παράγοντες που επηρεάζουν το κόστος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι:

- η ηλικία του οδηγού
- η χρήση του οχήματος (Ε.Ι.Χ., Φορτηγό κ.λ.π.)
- τα χαρακτηριστικά του οχήματος (κυβικά, ιπποδύναμη, αξία οχήματος, έτος κατασκευής κ.λ.π.)
- το ιστορικό ζημιών
- ο τρόπος πληρωμής των ασφαλίσεων
- η γεωγραφική περιφέρεια στην οποία το όχημα συνήθως κυκλοφορεί